

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ



ЗАТВЕРДЖУЮ

Дека́н факультету

міжнародних відносин і права

Юрій МУДРИК

Підпис

29 серпня 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Міжнародне публічне право

Галузь знань – 08 Право

Спеціальність – 081 Право

Рівень вищої освіти – Перший (бакалаврський)

Освітньо-професійна програма – Право

Обсяг дисципліни – 5 кредитів ЄКТС, Шифр дисципліни – ОПП.16

Мова навчання – українська

Статус дисципліни: обов'язкова (цикл професійної підготовки)

Факультет – міжнародних відносин і права

Кафедра – права

Форма здобуття освіти	Курс	Семестр	Обсяг дисципліни		Кількість годин						Форма семестрового контролю			
					Аудиторні заняття									
			Кредити ЄКТС	Години	Разом	Лекції	Лабораторні	Практичні роботи	Семінарські заняття	Самостійна робота, в т.ч. ІРС				
Д	4	7	5	150	66	32		34		84	Курсовий проект	Курсова робота	Залік	Іспит
Разом ДФН			5	150	66	32		34		84				+

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми «Право» за спеціальністю 081 «Право»

Робоча програма складена Тетяною д-ром. юрид. наук, професором Тетяною ТАРАСЕВИЧ

Підпис(и) автора(ів) Ступінь, вчене звання, Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

автора(ів)

Схвалена на засіданні кафедри права

Протокол № 1 від 29 серпня 2025 р.

Зав. кафедри

Микола
Підпис

Микола ВАВРИНЧУК

Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

Робоча програма розглянута та схвалена вченою радою факультету міжнародних відносин і права

Голова вченої ради факультету

Підпис

Юрій МУДРИК

Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

2. ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ

Посада	Назва факультету	Підпис	Ім'я, ПРИЗВИЩЕ
Гарант ОП	міжнародних відносин і права		Ольга ОХМАН

3 ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Навчальна дисципліна «Міжнародне публічне право» є обов'язковою дисципліною фахової підготовки і займає провідне місце у підготовці здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Право» в межах спеціальності 081 «Право». Актуальність та необхідність вивчення даного курсу обумовлена тими тенденціями, що диктуються тісним співробітництвом та взаємодією між державами на міжнародній арені в умовах інтенсивних глобалізаційних процесів у світі. Саме міжнародне публічне право нині може здійснювати найбільш ефективне правове регулювання процесів розвитку світового співтовариства на основі відповідних критеріїв встановлення стабільності на міжнародній арені у межах міжнародної системи. Як відомо, процес не може бути стабільним без урахування комплексу факторів розвитку явища, і власне міжнародне публічне право розглядає питання, пов'язані з розвитком міжнародних явищ, що зумовлюють зміни в суспільному житті, розвитку міжнародного правопорядку. та є певним інструментарієм науки міжнародного публічного права, вивчення його сутності, особливостей та системи, джерел міжнародного публічного права і його основних принципів, суб'єктів міжнародного публічного права, поняття та змісту міжнародних правовідносин, співвідношення національного та міжнародного права, а також вивчення процесів формування і розвитку міжнародно-правових відносин у конкретних галузях міжнародного права.

Пререквізити: ОПП.05 Міжнародне економічне право, ОЗП.06 Іноземна правнича мова.

Постреквізити: ОПП.18 Право ЄС, ОПП. 21 Теорія права ОПП.25 Виробнича практика II.

Відповідно до *Стандарту вищої освіти* із зазначеної спеціальності та освітньої програми дисципліна має забезпечити:

- **компетентності:** Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності (ЗК 3); Здатність усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми (ЗК 12); Здатність виявляти проблеми правового регулювання діяльності бізнес-структур і пропонувати належні способи і процедури їх вирішення, включаючи подолання правової невизначеності (ЗК 16); Цінування та повага до гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння її правової природи (ФК 3); Здатність застосовувати Конвенцію про захист прав людини та основоположних свобод, а також прецедентну практику Європейського суду з прав людини (ФК 4); Здатність застосовувати норми та інститути міжнародного публічного права, а також міжнародного приватного права (ФК 5); Здатність здійснювати порівняльний аналіз окремих правових інститутів права Європейського Союзу та Ради Європи і правової системи України (ФК 6); Уміння застосовувати знання у практичній діяльності при моделюванні правових ситуацій в сфері бізнесу (ФК 17).

- **програмні результати навчання:** Знати та розуміти міжнародні стандарти прав людини, положення Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практику Європейського суду з прав людини (ПРН 2); Знати та розуміти основи права Європейського Союзу (ПРН 4); Складати та узгоджувати план власного прикладного дослідження і самостійно збирати матеріали за визначеними джерелами (ПРН 7) Застосовувати інститути міжнародного публічного права, а також міжнародного приватного права (ПРН 8); Знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права (ПРН 13); Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів ПРН 19); Виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки (ПРН 20). Надавати методичну і практичну допомогу у моделювання та реалізації проектів та програм, планів і договорів в сфері бізнесу (ПРН 23)

Мета дисципліни: підготовка висококваліфікованих фахівців з права, які мають володіти комплексними теоретичними знаннями про особливості, структуру та зміст міжнародного публічного права; визначення загальних засад щодо окремих галузей міжнародного

публічного права, формування навичок використання чинних міжнародно-правових норм, принципів та звичаїв; а також виховання у студентів правового мислення щодо захисту прав людини та основоположних свобод; акцентування уваги здобувачів вищої освіти на складні теоретичні та практичні проблеми сутності та правової природи прав і свобод людини; формування практичних умінь і навиків щодо правильного тлумачення та застосування норм національного та міжнародного публічного права, подальше розширення і поглиблення світогляду, підвищення правової культури і правосвідомості, що є необхідним для практичної діяльності майбутніх спеціалістів в галузі

Предмет дисципліни -. проблеми міжнародних правовідносин за участю суб'єктів міжнародного права та теоретичні і практичні аспекти застосування норм міжнародного публічного права.

Завдання дисципліни: оволодіння фундаментальним основам теорії та практики міжнародного публічного права; ознайомлення з нормативними, академічними, доктринальними та іншими джерелами міжнародного права; надання здобувачам вищої освіти ґрунтовних знань з основних теоретико-правових положень про становлення, ознаки, принципи, особливості та правове регулювання міжнародного публічного права; визначення суб'єктів міжнародного публічного права; визнання та правонаступництво держав; визначення поняття території та населення у міжнародному праві; мирних засобів вирішення міжнародних спорів; особливостей: права міжнародних договорів, права зовнішніх зносин, права міжнародних організацій, міжнародного морського права, міжнародного права прав людини, права міжнародної безпеки, міжнародного гуманітарного права; міжнародного кримінального права; визначення заходів міжнародної відповідальності та її видів; закріплення навичок самостійного аналізу законодавства і правозастосовної практики ЄСПЛ; навчити здобувачів вищої освіти використанню на практиці теоретичних знань з міжнародно-правових питань, що постають перед міжнародним суспільством.

Результати навчання. Студент, який успішно завершив вивчення дисципліни, повинен **знати:** теоретичні основи міжнародного публічного права; механізми регулювання сучасних міжнародних відносин; види суб'єктів міжнародно-правових відносин та особливості їх правового статусу **розуміти:** проблеми забезпечення дотримання норм міжнародного публічного права; **застосовувати:** вивчене міжнародне законодавство при аналізі проблем міжнародного-правового регулювання; **аналізувати:** вплив міжнародних стандартів на національне судочинство.

4 Структура залікових кредитів дисципліни

Назва розділу (теми)	Кількість годин відведених на:		
	Лекції	Семінари та практичні заняття	СРС
Тема 1. Загальні положення міжнародного публічного права	1	1	4
Тема 2. Історія становлення та розвитку міжнародного публічного права	1	1	4
Тема 3. Інститут міжнародної правосуб'єктності	2	2	4
Тема 4. Міжнародно-правова відповідальність	2	2	4
Тема 5. Міжнародне територіальне право			8
Тема 6. Право міжнародних договорів	2	2	4
Тема 7. Право зовнішніх зносин	2	2	4
Тема 8. Право міжнародних організацій	2	2	4
Тема 9. Правовий статус Організації Об'єднаних націй	2	2	4
Тема 10. Право Європейського Союзу	2	2	4
Тема 11. Міжнародне гуманітарне право	2	2	5
Тема 12. Міжнародне кримінальне право	2	2	5
Тема 13. Право міжнародної безпеки	2	2	5
Тема 14. Міжнародне морське право	2	2	5
Тема 15. Міжнародне повітряне та космічне право.	2	2	5
Тема 16. Міжнародне економічне право	2	2	5
Тема 17. Міжнародне екологічне право	2	2	5
Тема 18. Правове регулювання збройних конфліктів.	2	4	5
Разом:	32	34	84

5 ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

5.1 Зміст лекційного курсу

5 ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

5.1 Зміст лекційного курсу

Номер лекції	Перелік тем лекцій, їх анотації	Кількість годин
1	Загальні положення міжнародного права. Поняття і особливості міжнародного публічного права. Об'єкт і система міжнародного публічного права. Норми міжнародного публічного права. Поняття, форми та види суб'єктів міжнародного права. Поняття та види джерел міжнародного публічного права Літ.: [1, С.8-10; С.57-62; С.75-78; 2, С.10-43, 5, С.7-15; 17, С.5-25; 18, С.5-12]	1
2	Історія становлення і розвитку міжнародного права. Міжнародне право в стародавні часи та в середньовіччя. Зародження та розвиток класичного міжнародного права. Перехід від класичного до сучасного міжнародного права. Співвідношення законодавства України з міжнародним правом. Літ.: [1, С.11-53; 2, С.49-107; 5, С.13-28; 17, С.11-25, 18, С. 12-24]	1
3	Інститут міжнародної правосуб'єктності. Поняття й основні теорії міжнародно-правового визнання. Види та форми міжнародно-правового визнання. Поняття правонаступництва в міжнародному праві та випадки її настання. Правовий статус юридичних та фізичних осіб в міжнародних правовідносинах. Літ.: [1, С.92-94; 2, С.293-343; 5, С.102-130; 17, С.26-48; 18, С. 42-43]	2
4	Міжнародно-правова відповідальність. Поняття міжнародно-правової відповідальності. Мета, функції та підстави міжнародно-правової відповідальності. Види та форми міжнародно-правової відповідальності. Обставини для звільнення від міжнародно-правової відповідальності. Міжнародно-правові санкції та контрзаходи. Літ.: [1, С.175-178; 2, С.459-491; 3, С.91-104; 5, С. 277-296; 15, С. 263-280]	2
5	Право міжнародних договорів. Поняття та класифікація міжнародних договорів, їх суб'єкти. Форма, структура, мова та найменування міжнародного договору. Порядок укладання міжнародних договорів, їх реєстрація. Інститут застережень до міжнародних договорів та їх юридична дійсність. Принципи дії міжнародних договорів та порядок її припинення. Літ.: [1, С. 99-108, С. 301-334; 5, С. 321-349; 17, С. 82-104]	2
6	Право зовнішніх зносин. Поняття та джерела дипломатичного права. Класи дипломатичних представництв і дипломатичні ранги. Структура та персонал дипломатичних представництв, їх функції. Дипломатичні привілеї та імунітети. Відповідальність дипломатичних представництв за порушення законів і правил країни перебування. Поняття та джерела консульського права. Встановлення консульських відносин та запровадження консульських установ. Персонал консульських установ. Функції консульських установ. Консульські імунітети та привілеї. Літ.: [1, С. 167-174, С. 285-300, 5, С. 413-443; 16, С.328, 18, С.137-	2

	169]	
7	Право міжнародних організацій. Сучасна система міжнародних організацій. Поняття права міжнародних організацій. Правотворча діяльність міжнародних організацій. Поняття регіональних міжнародних організацій. Правовий статус Міжнародних конференцій. Літ.: [1, С. 136-142; 5, С. 445-470; 17, С. 179-241; 18, С.150-159]	2
8	Правовий статус ООН. Правова природа та історія утворення та організації Об'єднаних Націй. Статут ООН як міжнародний договір. Принципи статуту ООН, Основні органи ООН, Функції Генеральної Асамблеї ООН, Порядок створення та функціонування Ради безпеки ООН, Повноваження Економічної та Соціальної Ради ООН, Порядок створення та діяльності міжнародного суду ООН. Спеціалізовані установи ООН. Літ.: [5, С. 285-320; 18, С. 150-159]	2
9	Право Європейського Союзу. Джерела права ЄС, інтеграція політичної сфери, політична, економічна та соціальна діяльність органів ЄС, Інституційний механізм ЄС, Європейська Рад, ОБСЄ. Літ.: [5, С. 459-498, 7, С. 652-678]	2
10	Міжнародне гуманітарне право. Поняття прав людини та їх класифікація. Міжнародні стандарти та види прав людини. Діяльність ООН у сфері захисту прав людини. Регіональне співробітництво в галузі прав людини. Міжнародні процедури та механізми в галузі прав людини. Поняття та значення громадянства для правового становища індивідів в міжнародних відносинах. Літ.: [1, С. 109-118, С. 259-284, 5, С. 352-408; 18, С.224-230].	2
11	Міжнародне кримінальне право. Основні форми міжнародної співпраці у боротьбі зі злочинністю. Поняття та класифікація міжнародних злочинів. Багатосторонні міжнародні угоди щодо боротьби зі злочинністю. Діяльність міжнародних організацій у сфері боротьби зі злочинністю. Міжнародна організація кримінальної поліції (Інтерпол), її структура та функції. Міжнародний розшук в системі Інтерполу. Правова допомога у кримінальних справах і екстрадиція. Літ.: [12; 17; С. 430-456; 18, С. 180-184].	2
12	Право міжнародної безпеки. Поняття та характерні риси права міжнародної безпеки. Система загальної і колективної безпеки. Регіональні системи колективної безпеки. Роззброєння та контроль. Демілітаризовані та нейтралізовані зони. Поняття, зміст, становлення та розвиток принципу мирного вирішення міжнародних спорів. Сучасна система засобів мирного вирішення міжнародних спорів. Міжнародна судова та арбітражна процедура вирішення міжнародних спорів. Вирішення міжнародних спорів у міжнародних організаціях. Літ.: [1, С. 143-149, С. 335-345; 5, С. 257-265; 17, С. 242-262; 18, С.365-369].	2
13	Міжнародне морське право. Поняття міжнародного морського права. Правова класифікація морських просторів та територій. Правовий режим територіального моря. Поняття та правова характеристика континентального шельфу. Правовий статус відкритого моря та суден у ньому. Правове положення прилеглих зон. Правова характеристика міжнародних морських каналів та морських проток. Правове положення міжнародного району морського дна. Літ.: [1, С. 183-192, С. 361-404; 8; С. 308-351],	2

14	Міжнародне повітряне та космічне право. Поняття, джерела та принципи міжнародного повітряного права. Правова регламентація міжнародних повітряних сполучень. Юридичний статус повітряних суден та їх екіпажів у міжнародних польотах. Відповідальність у міжнародному повітряному праві. Поняття та джерела міжнародного космічного права. Правовий режим космічного простору та небесних тіл. Правовий статус космічних апаратів та їх екіпажів. Відповідальність у міжнародному космічному праві. Літ.: [1, С. 193-196, С. 346-349;].	2
15	Міжнародне економічне право. Поняття міжнародного економічного права, його джерела та принципи. Міжнародні економічні договори як форма регулювання міжнародних економічних відносин. Місце та роль міжнародних організацій у міжнародних економічних відносинах. Значення регіонального співробітництва для світової економіки. Літ.: [1, С. 109-118, С. 259-284, 5, С. 352-408; 17, С. 224-230].	2
16	Міжнародне екологічне право. Парадигма міжнародного екологічного права Основні напрямки міжнародно-правового регулювання в сфері екологічного права Об'єкт міжнародного екологічного права. Предмет міжнародного екологічного права. Міжнародні конференції з міжнародного екологічного права. Джерела міжнародного екологічного права. Охорона рослинного і тваринного світу. Захист та збереження морського середовища. Три моделі регіонального правового регулювання охорони морського середовища. Охорона атмосфери та навколоземного космічного простору. Захист озонового шару атмосфери Захист космосу та природного середовища від впливу військового або іншого ворожого використання засобів впливу на природне середовище. Захист природного середовища - від радіоактивного забруднення. Літ.: [1, С. 119-124; 12; 18 С. 344-349].	2
17	Правове регулювання збройних конфліктів. Міжнародне право та збройні конфлікти, їх правові наслідки. Поняття театру війни та воєнних дій, їх учасники. Правовий статус військових розвідників, шпигунів і парламентарів. Методи та засоби ведення війни. Правовий статус поранених, хворих та військовополонених під час війни. Літ.: [1, С. 143-149; 5, С. 257-265].	2
Разом		32

5.2 Зміст практичних занять

№ практичного заняття	Тема практичного заняття	Кількість годин
1	Загальні положення міжнародного права Літ.: [1, С. 8-10; С. 57-62; С. 75-78; 2, С. 10-43, 5, С. 7-15; 17, С. 5-25; 18, С. 5-12]	1
2	Історія становлення і розвитку міжнародного права Літ.: [1, С. 11-53; 2, С. 49-107; 5, С. 13-28; 17, С. 11-25, 18, С. 12-24]	1
3	Інститут міжнародної правосуб'єктності Літ.: [1, С. 92-94; 2, С. 293-343; 5, С. 102-130; 17, С. 26-48; 18, С. 42-43]	2

4	Міжнародно-правова відповідальність Літ.: [1, С. 175-178; 2, С. 459-491; 3, С. 91-104; 5, С. 277-296; 15, С. 263-280]	2
5	Право міжнародних договорів Літ.: [1, С. 99-108, С.301-334; 5, С.321-349; 17, С.82-104]	2
6	Право зовнішніх зносин Літ.: [1, С.167-174, С.285-300, 5, С.413-443; 16, С.328, 18, С.137-169]	2
7	Право міжнародних організацій Літ.: [1, С. 136-142; 5, С. 445-470; 17, С. 179-241; 18, С. 150-159]	2
8	Правовий статус ООН Літ.: [5, С.285-320; 18, С. 150-159]	2
9	Право Європейського Союзу Літ.: [5, С. 459-498, 7, С. 652-678]	2
10	Міжнародне гуманітарне право Літ.: [1, С. 109-118, С. 259-284, 5, С. 352-408; 18, С. 224-230]	2
11	Міжнародне кримінальне право Літ.: [12; 17; С. 430-456; 18, С. 180-184]	2
12	Право міжнародної безпеки Літ.: [1, С. 143-149, С. 335-345; 5, С. 257-265; 17, С. 242-262; 18, С. 365-369]	2
13	Міжнародне морське право Літ.: [1, С. 183-192, С. 361-404; 8; С. 308-351]	2
14	Міжнародне повітряне та космічне право Літ.: [1, С. 193-196, С. 346-349]	2
15	Міжнародне економічне право Літ.: [1, С. 109-118, С. 259-284, 5, С. 352-408; 17, С. 224-230]	2
16	Міжнародне екологічне право Літ.: [1, С. 119-124; 12; 18; С. 344-349]	2
17	Правове регулювання збройних конфліктів Літ.: [1, С. 143-149; 5, С. 257-265]	4
Разом		34

5.3 Зміст самостійної (в т.ч. індивідуальної) роботи

Самостійна робота студентів усіх форм здобуття освіти полягає у систематичному опрацюванні програмного матеріалу з відповідних джерел інформації, підготовці до практичних занять, виконанні індивідуальних завдань тощо. Крім цього до послуг студентів сторінка навчальної дисципліни у Модульному середовищі для навчання, де розміщені Робоча програма дисципліни та необхідні документи з її навчально-методичного забезпечення.

Зміст самостійної роботи студентів денної форми здобуття освіти

Номер тижня	Вид самостійної роботи	К-ть годин
Третій семестр		
1	Опрацювання лекційного матеріалу та нормативно-правових актів, підготовка до семінарського заняття № 1	5
2	Опрацювання лекційного матеріалу та нормативно-правових актів, підготовка до семінарського заняття № 2	5
3	Опрацювання лекційного матеріалу та нормативно-правових актів, підготовка до семінарського заняття № 3	5
4	Опрацювання лекційного матеріалу та нормативно-правових актів, підготовка до семінарського заняття № 4	5
5	Опрацювання лекційного матеріалу та нормативно-правових актів,	7

6	підготовка до семінарського заняття № 5 Опрацювання лекційного матеріалу та нормативно-правових актів, підготовка до семінарського заняття № 6	5
7	Опрацювання лекційного матеріалу та нормативно-правових актів, підготовка до семінарського заняття № 7	5
8	Опрацювання лекційного матеріалу та нормативно-правових актів, підготовка до семінарського заняття № 8	5
9	Опрацювання лекційного матеріалу та нормативно-правових актів, підготовка до семінарських занять № 9	5
10	Опрацювання лекційного матеріалу та нормативно-правових актів, підготовка до семінарських занять № 10	5
11	Опрацювання лекційного матеріалу та нормативно-правових актів, підготовка до семінарських занять № 11	5
12	Опрацювання лекційного матеріалу та нормативно-правових актів, підготовка до семінарських занять № 12	5
13	Опрацювання лекційного матеріалу та нормативно-правових актів, підготовка до семінарських занять № 13	5
14	Опрацювання лекційного матеріалу та нормативно-правових актів, підготовка до семінарських занять № 14	5
15	Опрацювання лекційного матеріалу та нормативно-правових актів, підготовка до семінарських занять № 16, 17. Підготовка до ІДЗ	6
16	Опрацювання лекційного матеріалу та нормативно-правових актів, підготовка до семінарських занять № 17, 18. Підготовка до ІДЗ	6
Разом		84

На самостійне опрацювання студентів виносяться визначені у методичних рекомендаціях до практичних занять та самостійної роботи питання з кожної теми. Керівництво самостійною роботою та контроль за виконанням індивідуального завдання здійснюється викладачем згідно з розкладом консультацій у позаурочний час.

6 Технології та методи навчання

Процес навчання з дисципліни ґрунтується на використанні традиційних та сучасних технологій та методів навчання, зокрема: методи навчання за джерелом передачі і сприймання інформації (словесні (пояснення, дискусія, консультування), практичні (інструктування, розв'язування ситуаційних задач), наочні (демонстрування, ілюстрування, спостереження); за логікою передачі і сприймання навчальної інформації; за рівнем самостійності пізнавальної діяльності (методи проблемного викладу, частково пошукові, дослідницькі); методи стимулювання і мотивації учіння, інтерактивні; метод аналізу конкретних ситуацій (case-study) з використанням технологій візуалізації, інформаційно-комунікаційних та технології дистанційного навчання (сервіс для проведення онлайн конференцій Zoom, Модульне середовище для навчання тощо).

7 Методи контролю

Поточний контроль здійснюється під час практичних занять, а також у дні проведення контрольних заходів, встановлених робочою програмою і графіком освітнього процесу.

При цьому використовуються такі методи поточного контролю:

- усне опитування;
- оцінювання результатів роботи на практичних заняттях (розв'язування задач, участь у обговоренні ситуацій, самостійні роботи);
- індивідуальне домашнє завдання

При виведенні підсумкової семестрової оцінки враховуються результати як поточного контролю, так і підсумкового контролю, який проводиться з усього матеріалу дисципліни за

білетами, попередньо розробленими і затвердженими на засіданні кафедри. Здобувач вищої освіти, який набрав з будь-якого виду навчальної роботи, суму балів нижчу за 60 відсотків від максимального балу, не допускається до семестрового контролю, поки не виконає обсяг роботи, передбачений Робочою програмою. Здобувач вищої освіти, який набрав позитивний середньозважений бал (60 відсотків і більше від максимального балу) з усіх видів поточного контролю і не склав іспит, вважається таким, який має академічну заборгованість. Ліквідація академічної заборгованості із семестрового контролю здійснюється у період екзаменаційної сесії або за графіком, встановленим деканатом відповідно до «Положення про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ».

8 Політика дисципліни

Політика навчальної дисципліни загалом визначається системою вимог до здобувача вищої освіти, що передбачені чинними положеннями Університету про організацію і навчально-методичне забезпечення освітнього процесу. Зокрема, проходження інструктажу з техніки безпеки; відвідування занять з дисципліни є обов'язковим. За об'єктивних причин (підтверджених документально) теоретичне навчання за погодженням із лектором може відбуватись в індивідуальному режимі. Успішне опанування дисципліни і формування фахових компетентностей і програмних результатів навчання передбачає необхідність підготовки до практичних занять (вивчення теоретичного матеріалу з теми, активно працювати на занятті, розв'язувати задачі, брати участь у дискусіях щодо прийнятих рішень при виконанні здобувачами задач).

Здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт у встановлені терміни, передбачені робочою програмою навчальної дисципліни. Пропущене практичне заняття здобувач зобов'язаний відпрацювати у встановлений викладачем термін, але не пізніше, ніж за два тижні до кінця теоретичних занять у семестрі.

Засвоєння студентом теоретичного матеріалу з дисципліни оцінюється за результатами опитування під час практичних занять, тестування й виконання індивідуального домашнього завдання. Виконання індивідуального завдання завершується його здачею на перевірку у терміни, встановлені графіком самостійної роботи. У якості ІДЗ здобувач може підготувати реферат або тези доповіді на конференцію за однією з тем навчальної дисципліни при дотриманні узгоджених з викладачем термінів його виконання.

Здобувач вищої освіти, виконуючи самостійну роботу з дисципліни, має дотримуватися політики доброчесності (заборонені списування, підказки, плагіат, використання штучного інтелекту (без вірного цитування). У разі порушення політики академічної доброчесності в будь-яких видах навчальної роботи здобувач вищої освіти отримує незадовільну оцінку і має повторно виконати завдання з відповідної теми (виду роботи), що передбачені робочою програмою. Будь-які форми порушення академічної доброчесності під час вивчення навчальної дисципліни не допускаються та не толеруються.

9 Оцінювання результатів навчання студентів у семестрі

Оцінювання академічних досягнень здобувача вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ». При поточному оцінюванні виконаної здобувачем роботи з кожної структурної одиниці і отриманих ним результатів викладач виставляє йому певну кількість балів із призначених робочою програмою для цього виду роботи. При цьому кожна структурна одиниця (робота) може бути зарахована, якщо здобувач набрав не менше 60 відсотків (мінімальний рівень для позитивної оцінки) від максимально можливої суми балів, призначеної структурній одиниці.

Будь-які форми порушення академічної доброчесності не допускаються та не толеруються.

Отриманий здобувачем бал за зарахований вид навчальної роботи (структурну одиницю) після її оцінювання викладач виставляє в електронному журналі обліку успішності здобувачів вищої освіти. За умови виконання усіх видів навчальної роботи за результатами поточного контролю протягом вивчення навчальної дисципліни, встановлених її Робочою програмою, здобувач денної форми здобуття освіти з навчальної дисципліни, підсумковим контролем для якої є іспит, може набрати до 60 балів. Позитивну підсумкову оцінку

здобувач може отримати, якщо за результатами поточного та підсумкового контролів набере від 60 до 100 балів. Семестрова підсумкова оцінка розраховується в автоматизованому режимі в інформаційній підсистемі «Електронний журнал» (ІС «Електронний університет») і відповідно до накопиченої суми балів визначається оцінка за інституційною шкалою та шкалою ЄКТС (див. таблицю Співвідношення...), яка заноситься в екзаменаційну відомість, а також до Індивідуального навчального плану здобувача вищої освіти.

Структурування дисципліни за видами навчальної роботи і оцінювання результатів навчання студентів *денної* форми здобуття освіти у 3 семестрі

Аудиторна робота								Самостійна робота	Семестровий контроль	
Сьомий семестр										Разом балів
Практичні заняття								ІДЗ	Іспит	
1-2	3-4	5-6	7-8	9-10	11-12	13-14	15 -16			
Кількість балів за вид навчальної роботи (мінімум-максимум)										
3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	12-20	24-40	60-100
24-40								12-20	24-40	

Оцінювання на практичних заняттях

Оцінка, яка виставляється за практичне заняття, складається з таких елементів: усне опитування студентів на знання теоретичного матеріалу з теми; вільне володіння студентом спеціальною термінологією і уміння професійно обґрунтувати прийняті рішення при розв'язуванні задач; результати самостійних робіт.

При оцінюванні результатів навчання здобувачів вищої освіти на практичних заняттях викладач користується наведеними нижче критеріями:

Таблиця – Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти

Оцінка та рівень досягнення здобувачем запланованих ПРН та сформованих компетентностей	Узагальнений зміст критерія оцінювання
Відмінно (високий)	Здобувач вищої освіти глибоко і у повному обсязі опанував зміст навчального матеріалу, легко в ньому орієнтується і вміло використовує понятійний апарат; уміє пов'язувати теорію з практикою, вирішувати практичні завдання, впевнено висловлювати і обґрунтовувати свої судження. Відмінна оцінка передбачає логічний виклад відповіді мовою викладання (в усній або у письмовій формі), демонструє якісне оформлення завдань. Здобувач не вагається при видозміні запитання, вміє робити детальні та узагальнюючі висновки, демонструє практичні навички з вирішення фахових завдань. При відповіді допустив дві-три несуттєві <i>похибки</i> .
Добре (середній)	Здобувач вищої освіти виявив повне засвоєння навчального матеріалу, володіє понятійним апаратом, орієнтується у вивченому матеріалі; свідомо використовує теоретичні знання для вирішення практичних задач; виклад відповіді грамотний, але у змісті і формі відповіді можуть мати місце окремі неточності, нечіткі формулювання правил, закономірностей тощо. Відповідь здобувача вищої освіти будується на основі самостійного

	мислення. Здобувач вищої освіти у відповіді допустив дві–три несуттєві помилки .
Задовільно (достатній)	Здобувач вищої освіти виявив знання основного програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та практичної діяльності за професією, справляється з виконанням практичних завдань, передбачених програмою. Як правило, відповідь здобувача вищої освіти будується на рівні репродуктивного мислення, здобувач вищої освіти має слабкі знання структури навчальної дисципліни, допускає неточності і суттєві помилки у відповіді, вагається при відповіді на видозмінене запитання. Разом з тим, набув навичок, необхідних для виконання нескладних практичних завдань, які відповідають мінімальним критеріям оцінювання і володіє знаннями, що дозволяють йому під керівництвом викладача усунути неточності у відповіді.
Незадовільно (недостатній)	Здобувач вищої освіти виявив розрізнені, безсистемні знання, не вміє виділяти головне і другорядне, допускається помилок у визначенні понять, перекидає їх зміст, хаотично і невпевнено викладає матеріал, не може використовувати знання при вирішенні практичних завдань. Як правило, оцінка «незадовільно» виставляється здобувачеві вищої освіти, який не може продовжити навчання без додаткової роботи з вивчення навчальної дисципліни.

ІДЗ здобувача вищої освіти оцінюється аналогічно з використанням вищенаведених у таблиці критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти (мінімальний позитивний бал – 12 балів, максимальний – 20 балів). При підготовці тез доповідей на конференцію у якості ІДЗ здобувач вищої освіти отримує максимальний бал (20) за його виконання.

Оцінювання результатів підсумкового семестрового контролю (іспит)

Освітня програма передбачає підсумковий семестровий контроль з дисципліни у формі іспиту, завданням якого є системне й об'єктивне оцінювання як теоретичної, так і практичної підготовки здобувача з навчальної дисципліни. Складання іспиту відбувається за попередньо розробленими і затвердженими на засіданні кафедри білетами. Відповідно до цього в екзаменаційному білеті пропонується поєднання питань як теоретичного (в т.ч. у тестовій формі), так і практичного характеру.

Таблиця – Оцінювання результатів підсумкового семестрового контролю здобувачів денної форми здобуття освіти (40 балів для підсумкового контролю)

Види завдань	Для кожного окремого виду завдань		
	Мінімальний (достатній) бал (задовільно)	Потенційні позитивні бали* (середній бал) (добре)	Максимальний (високий) бал (відмінно)
Теоретичне питання № 1	6	8	10
Теоретичне питання № 2	6	8	10
Практичне завдання	12	16	20
Разом:	24		40

Примітка. Позитивний бал за іспит, відмінний від мінімального (24 бали) та максимального (40 балів), знаходиться в межах 25-39 балів та розраховується як сума балів за усі структурні елементи (завдання) іспиту.

Для кожного окремого виду завдань підсумкового семестрового контролю застосовуються критерії оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти, наведені вище (Таблиця – Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти).

Таблиця – Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС

Оцінка ЄКТС	Рейтингова шкала балів	Інституційна шкала (Опис рівня досягнення здобувачем вищої освіти запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни)	
		Залік	Іспит/диференційований залік
A	90-100	Зараховано	Відмінно/Excellent – високий рівень досягнення запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни, що свідчить про безумовну готовність здобувача до подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом
B	83-89		Добре/Good – середній (максимально достатній) рівень досягнення запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни та готовності до подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом
C	73-82		Задовільно/Satisfactory – Наявні мінімально достатні для подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом результати навчання з навчальної дисципліни
D	66-72		
E	60-65		
FX	40-59	Незараховано	Незадовільно/Fail – Низка запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни відсутня. Рівень набутих результатів навчання є недостатнім для подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом
F	0-39		Незадовільно/Fail – Результати навчання відсутні

Підсумкова семестрова оцінка за інституційною шкалою і шкалою ЄКТС визначається в автоматизованому режимі після внесення викладачем результатів оцінювання з усіх видів робіт до електронного журналу. Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС у наведеній вище таблиці.

Семестровий іспит виставляється, якщо загальна сума балів, яку набрав студент з дисципліни за результатами поточного та підсумкового контролю, знаходиться у межах від 60 до 100 балів. При цьому за інституційною шкалою ставиться оцінка «відмінно/добре/задовільно», а за шкалою ЄКТС – буквене позначення оцінки, що відповідає набраній студентом сумі балів відповідно до таблиці Співвідношення.

10 Питання для самоконтролю результатів навчання:

1. Поняття й особливості міжнародного публічного права
2. Об'єкт і система міжнародного права
3. Норми міжнародного права
4. Галузі міжнародного права
5. Основні функції міжнародного права
6. Поняття та види суб'єктів міжнародного права
7. Держава як основний суб'єкт міжнародного права
8. Міжнародні організації як суб'єкти міжнародного права
9. Державоподібні утворення як суб'єкти міжнародного права
10. Поняття правонаступництва в міжнародному праві
11. Поняття й основні теорії міжнародно-правового визнання
12. Види міжнародно-правового визнання
13. Форми міжнародно-правового визнання
14. Міжнародний звичай як джерело міжнародного права
15. Історичні концепції міжнародного права

16. Міжнародне право в стародавні часи
17. Міжнародне право в Середньовіччі (VI-XVI століття)
18. Зародження класичного міжнародного права
19. Перехід від класичного до сучасного міжнародного права (1919-1946рр.).
Друга світова війна та міжнародне право
20. Сучасне міжнародне право
21. Взаємозв'язок міжнародного та внутрішньодержавного права
22. 22. Співвідношення законодавства України й міжнародного права.
23. Цілі та функції міжнародно-правової відповідальності/
24. Підстави міжнародно-правової відповідальності
25. Обставини, що спричиняють звільнення від міжнародно-правової відповідальності
26. Міжнародно-правові санкції та контрзаходи.
27. Відповідальність міжнародних організацій
28. Поняття та класифікація міжнародних договорів
29. Дія та застосування міжнародних договорів
30. Припинення дії міжнародних договорів
31. Поняття прав людини та їх класифікація
32. Діяльність ООН у сфері захисту прав людини
33. Міжнародні процедури та механізми в галузі прав людини
34. Поняття та види територій у міжнародному праві
35. Юридична природа та склад державної території
36. Поняття та види державних кордонів
37. Поняття міжнародного морського права
38. Правова класифікація морських просторів
39. Внутрішні морські води
40. Виключна економічна зона
41. Міжнародні морські протоки
42. Міжнародні канали
43. Поняття та джерела міжнародного повітряного права
44. Принципи міжнародного повітряного права
45. Юридичний статус повітряних суден та їхніх екіпажів при міжнародних польотах
46. Відповідальність у міжнародному повітряному праві
47. Поняття та джерела міжнародного космічного права
48. Правовий режим космічного простору та небесних тіл
49. Відповідальність у міжнародному космічному праві
50. Сучасна система міжнародних організацій
51. Правотворча діяльність міжнародних організацій
52. Історія утворення та правова природа Організації Об'єднаних Націй.
53. Статут ООН як міжнародний договір особливого роду
54. Поняття регіональних міжнародних організацій
55. Організація з питань безпеки та співробітництва в Європі
56. Становлення сучасної дипломатії
57. Структура та персонал дипломатичних
58. Функції дипломатичних представництв
59. Дипломатичні привілеї та імунітети
60. Відповідальність дипломатичних представництв за порушення законів і правил країни перебування
61. Поняття та джерела консульського права
62. Встановлення консульських відносин і запровадження консульських установ
63. Функції консульських установ

64. Основні форми міжнародного співробітництва у боротьбі зі злочинністю
65. Поняття та класифікація міжнародних злочинів
66. Діяльність міжнародних організацій у сфері боротьби зі злочинністю.
67. Міжнародний розшук у системі Інтерполу
68. Правова основа функціонування Національного центрального бюро Інтерполу в Україні
69. Правова допомога у кримінальних справах і екстрадиція
70. Поняття та характерні риси права міжнародної безпеки
71. Система загальної колективної безпеки
72. Демілітаризовані та нейтралізовані території
73. Поняття міжнародного спору
74. Сучасна система засобів мирного вирішення міжнародних спорів.
75. Міжнародна судова й арбітражна процедури вирішення міжнародних спорів
76. Вирішення міжнародних спорів у міжнародних організаціях
77. Міжнародне право та збройні конфлікти
78. Початок війни та його правові наслідки
79. Театр війни й театр воєнних дій
80. Методи та засоби ведення війни
81. Правовий статус поранених і хворих під час війни
82. Поняття міжнародного економічного права
83. Міжнародні економічні договори як форма регулювання міжнародних економічних відносин
84. Поняття міжнародного екологічного права

11 Навчально-методичне забезпечення

Освітній процес з дисципліни «Міжнародне публічне право» повністю і в достатній кількості забезпечений необхідною навчально-методичною літературою, що розміщена в Модульному середовищі для навчання MOODLE:
<https://msn.khmnua.edu.ua/course/view.php?id=9917>

12 Матеріально-технічне та програмне забезпечення дисципліни (за потреби)

Інформаційна та комп'ютерна підтримка: ПК, планшет, смартфон або інший мобільний пристрій, проєктор. Програмне забезпечення: програми Microsoft Office або аналогічні, доступ до мережі Інтернет, робота з презентаціями, LIGA360.

Вивчення навчальної дисципліни не потребує використання спеціального програмного прикладного забезпечення, крім загальноновживаних програм і операційних систем.

13 Рекомендована література

Законодавство:

1. Віденська конвенція про право міжнародних договорів 1969 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_118.
2. Віденська конвенція про правонаступництво держав стосовно договорів від 23 серпня 1978 р. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_185.
3. Гаазька конвенція про захист культурних цінностей у випадку збройного конфлікту 1954р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_157.
4. Гаазька конвенція про мирне вирішення міжнародних зіткнень від 5 жовтня 1907 р. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_938.

5. Гаазькі конвенції про закони та звичаї сухопутної війни, про бомбардування морськими силами під час війни, про права і обов'язки нейтральних держав і осіб у випадку морської війни і ін., (1899 і 1907 pp.). URL: <http://www.rada.gov.ua>.
6. Декларація про запобігання та усунення спорів і ситуацій, які можуть загрожувати міжнародному миру і безпеці 1988 р. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_573.
7. Декларація про права осіб, що належать до національних або етнічних, релігійних та мовних меншин (резолюція ГА ООН резолюцією 47/135). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_318#Text.
8. Декларація про принципи міжнародного права, що стосуються дружніх відносин та співробітництва між державами відповідно до Статуту ООН, 1970 р. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_569.
9. Додатковий протокол до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року, що стосується захисту жертв збройних конфліктів неміжнародного характеру (Протокол II) від 8 червня 1977 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_200#Text.
10. Додатковий протокол до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року, що стосується захисту жертв міжнародних збройних конфліктів (Протокол I) від 8 червня 1977 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_199#Text.
11. Женевська конвенція про поводження з військовополоненими. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_153#Text

Основна:

1. Антонович М. Міжнародне публічне право: підруч. для студ. закладів вищої освіти. Київ: Юрінком Інтер, 2023. 516 с.
2. Войціховський А.В. Міжнародне право: підручник. МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2020. 544 с.
3. Гавриленко О.А., Сироїд Т.Л. Історія міжнародного права: стародавня доба. Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2021. 232 с.
4. Міжнародне публічне право: підручник: у 2 т. / [В.В. Мицик, М.В. Буроменський, М.М. Гнатовський та ін.]; за ред. В.В. Мицика. 2-ге вид., змін. Т. 2: Основні галузі. Харків: Право, 2020. 624 с.
5. Міжнародне публічне право: підручник: у 2 т. / [В.В. Мицик, М.В. Буроменський, О.В. Буткевич та ін.]; за ред. В.В. Мицика. 2-ге вид., змін. Т. 1: Основи теорії. Харків: Право, 2020. 416 с.
6. Наливайко Л.Р., Степаненко К.В., Щербина Є.М. Міжнародний захист прав людини: навч. посібник. Дніпро: ДДУВС, 2020. 260 с.
7. Основи права Європейського Союзу: підручник / [Л.І. Адашис, Т.М. Анакіна, С.В. Вихрист та ін.]; за заг. ред. Т.Л. Сироїд; Харків. Нац. ун-т імені В.Н. Каразіна. Вид. 2-ге вид., перероб. і допов. Харків: Право, 2020. 590 с.
8. Сироїд Т.Л. Міжнародне кримінальне право: підручник. Харків. нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна. Харків: Право, 2023. 512 с.
9. Сироїд Т.Л., Фоміна Л.О. Міжнародне публічне право. Міжнародний захист прав людини: посібник для підготовки до зовнішнього незалежного оцінювання/ за заг. ред. д.ю.н., проф. Т.Л. Сироїд. Вид. 5-ге вид., перероб і допов. Харків: Право. 2023. 474 с.
10. Теорія міжнародного права: навчально-методичний посібник/ за ред. завідувача кафедри міжнародного та європейського права О.В. Бігняка. Херсон: Видавництво «Гельветика», 2020. 224 с.

Додаткова:

1. Волощук О.Т. Особливості відповідальності за вчинення злочину агресії. Проблемні питання при розслідуванні правоохоронними органами справ щодо відшкодування завданої шкоди внаслідок агресії РФ проти України. Національна безпека України в реаліях масштабної військової агресії: колективна монографія / за заг. ред. В.В. Марчука, К.А. Возняковської. Чернівці, 2024. С. 133-173.
2. Гнатовський М., Короткий Т. Визначення воєнних злочинів у міжнародному кримінальному праві. *Юридична газета*. 18 квітня 2022 р.
3. Грабинський М. І., Грушко М. В. Міжнародно-правова відповідальність держави правонаступниці за порушення зобов'язань держави попередниці. *Правова позиція*. 2023. № 1 (38). С. 101–105.
4. Замрига, А.В., Падалка, М.А. Міжнародно-правова відповідальність при правонаступництві держав. *Київський часопис права*. № 4. 2024. С. 169173. URL: <https://doi.org/10.32782/klj/2023.4.24.44>.
5. Мартинюк О.В., Бабик М.К. Міжнародно-правовий статус невизнаних держав. *Правничий часопис Донецького національного університету імені Василя Стуса*. № 1. Том 3. 2023. С. 92102.
6. Падалка М.А. Взаємодія міжнародного права з національною системою України. Наукові записки. Серія: Право. № 14. 2023. С. 268-272.
7. Панченко І. М., Ткаченко О.М., Підлісний Є.В. Співвідношення міжнародного і внутрішньодержавного права: теоретичні аспекти. *Академічні візії*. Випуск 15/2023. С. 1-10.
8. Пасечник О.В. Інститут екстрадиції в сучасному міжнародному праві: правова природа та проблеми реалізації. *Юридичний науковий електронний журнал: електронне наукове фахове видання*. 2024. № 1. С. 804-807.
9. Пасечник О.В. Статика та динамізм міжнародно-правового регулювання в аспекті системи джерел сучасного міжнародного права. *Нове українське право*. 2023. № 3. С. 96-105.

13 Інформаційні ресурси

1. Електронна бібліотека університету. URL: <http://library.khmnu.edu.ua/>.
2. Інституційний репозитарій ХНУ. URL: <http://elar.khmnu.edu.ua/jspui/?locale=uk>.
3. Модульне середовище для навчання. URL: <https://msn.khmnu.edu.ua/>.